

ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา
ตามแนวคิดความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ
**The Needs for Developing Academic Management of Primary Schools
Based on the Concept of Gender Equity Literacy**

เอกชน มั่นปาน,
สุกัญญา แชมช้อย และ เพ็ญวรา ชูประวัติ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
**Ekkachon Manpan,
Sukanya Chaemchoy and Penvara Xupravati**
Chulalongkorn University, Thailand
Corresponding Author, E-mail: bgbixger@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงบรรยาย โดยเก็บข้อมูลจากกลุ่มตัวอย่าง คือ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 377 แห่ง ผู้ให้ข้อมูล ผู้อำนวยการโรงเรียน 1 คน รองผู้อำนวยการฝ่ายงานวิชาการหรือหัวหน้าฝ่ายงานวิชาการ 1 คน ครูผู้สอนระดับประถมศึกษา 1 คน รวมโรงเรียนละ 3 คน รวมผู้ให้ข้อมูลทั้งสิ้น 1,131 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ของพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศที่มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.970 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล คือ ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและการวิเคราะห์ความต้องการจำเป็น ($PNI_{modified}$)

ผลการวิจัยพบว่า ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ ในภาพรวม คือ 1.831 เมื่อวิเคราะห์ความต้องการจำเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตรมีความต้องการจำเป็นสูงสุด ($PNI_{modified} = 2.393$) รองลงมาคือด้านการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ ($PNI_{modified} = 2.170$) และด้านการวัดและการประเมินผล มีความต้องการจำเป็นน้อยที่สุด ($PNI_{modified} = 0.930$) เมื่อพิจารณาตามความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ องค์ประกอบย่อยที่มีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาสูงสุด คือ การแก้ไขอคติทางเพศ รองลงมา คือ การยอมรับเรื่องเพศ การสนับสนุนเรื่องเพศ และการตอบสนองต่ออคติทางเพศ ส่วนการปลูกฝังทางเพศมีความต้องการจำเป็นในการพัฒนาน้อยที่สุด

* วันที่รับบทความ : 17 เมษายน 2567; วันแก้ไขบทความ 12 พฤษภาคม 2567; วันตอบรับบทความ : 13 พฤษภาคม 2567

Received: April 17 2024; Revised: May 12 2024; Accepted: May 13 2024

คำสำคัญ: ความต้องการจำเป็น; การพัฒนาการบริหารวิชาการ; โรงเรียนประถมศึกษา; ความฉลาดรู้ด้าน
ความเป็นธรรมระหว่างเพศ

Abstract

The objective of this research was to study the needs for developing academic management of primary schools based on the concept of gender equity literacy. This study was conducted with descriptive research methods, gathering data from a sample group consisting of 377 primary schools affiliated with the Office of the Basic Education Commission (OBEC), with a total of 1,131 informants, including 1 school director, 1 deputy director, 1 department head, and 3 teachers from each school. The research tool used was the current state and desired state questionnaire of academic management of primary schools based on the concept of gender equity literacy, with a confidence coefficient of 0.970. Statistical analysis methods included frequency, percentage, mean, standard deviation, and Priority Needs Index (PNI_{modified}).

The research findings indicated that the overall needs for developing academic management of primary schools based on the concept of gender equity literacy were 1.831. Analyzing the priority needs in each aspect revealed that the curriculum development aspect had the highest needs (PNI_{modified} = 2.393), followed by teaching and learning (PNI_{modified} = 2.170), and measurement and evaluation had the lowest needs (PNI_{modified} = 0.930). When considering from the perspective of gender equity literacy, the sub-components with the highest needs for development were gender redress, followed by gender recognize, gender sustainable, and gender respond, while gender actively cultivate had the lowest needs for development.

Keywords: Needs; Developing academic management; Primary schools; Gender equity literacy

บทนำ

จากสถานการณ์โลกที่มีการพลิกผันอย่างรวดเร็วขึ้น ส่งผลกระทบต่อการเปลี่ยนทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และพลเมืองโลกในหลากหลายมิติรวมถึงกระแสความเป็นมนุษย์ที่มีการไตร่ตรองและตีความหมายของ มนุษย์ที่ผิวดลัดไปในตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา กระแสโลก (Social Movement) จึงให้ความสำคัญกับคำว่า สิทธิมนุษยชน (Human Right) ที่มนุษย์ทุกคนบนโลกนั้นต้องได้รับการปฏิบัติอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม ปัญหาการพัฒนาคนโดยเฉพาะเรื่อง ความเป็นธรรมทางเพศ (Gender Equity) ที่ในปัจจุบันนั้นควรให้ ความสำคัญในการพัฒนาขีดความสามารถ สำหรับทุกเพศอย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม เนื่องจากปัญหาใน ระดับโลก คือ การต้องปิดช่องว่างระหว่างเพศเพื่อพัฒนาคนให้เติบโตมาอย่างสมบูรณ์โดยปราศจากอคติ หรือการถูกตีตราทางสังคมว่าบุคคลนั้นเป็นผู้มีเพศสภาพแบบใด (World Economic Forum, 2017 : 1-2)

จากการแพร่ระบาดของโรค COVID-19 ได้ส่งผลกระทบต่อความตระหนักในการกลับมาเห็นถึงคุณค่า ของความเป็นมนุษย์ โดยเฉพาะในเรื่อง สิทธิทางเพศ จากนานาประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงกฎหมายสำหรับ กลุ่มผู้ที่มีอัตลักษณ์ทางเพศ และการขับเคลื่อนการเรียกร้องสิทธิทางเพศ สิทธิมนุษยชน และสิทธิความเป็น

พลเมืองดังกล่าว โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มสังคมของผู้มีอัตลักษณ์ทางเพศที่หลากหลาย จึงทำให้กระแสความเท่าเทียม (Equality) นั้นถูกหยิบยกมาเป็นประเด็นทางสังคม เศรษฐกิจ และการเมืองที่กล่าวถึงเป็นอย่างมากในยุคปัจจุบัน (World Economic Forum, 2020 : 8) เช่นเดียวกันกับในประเทศไทยที่มีการเรียกร้องสิทธิดังกล่าวมาอย่างยาวนานและต่อเนื่องนั้น จากการประชุมสภาผู้แทนราษฎร ว่าด้วยการขับเคลื่อนกฎหมาย “พระราชบัญญัติคู่ชีวิต” เป็นบทบัญญัติกฎหมายสำหรับกลุ่มคนที่มีความหลากหลายทางเพศ (Gender Diversity) ในการสมรสอย่างถูกต้องตามกฎหมายนิติบัญญัติ แต่เมื่อวิเคราะห์จากสภาพบริบททางสังคมไทยก็ยังพบว่า ความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับความหลากหลายทางเพศและหลักสิทธิมนุษยชนในประเทศไทยนั้น ความรู้ ความเข้าใจ ยังไม่สามารถเข้าถึงประชาชนได้อย่างแพร่หลายตลอดจนมิติทางวัฒนธรรม จารีต และศาสนาในประเทศไทยในบางภูมิภาคนั้นก็ยังถือเป็นปัจจัยสำคัญในการสร้างกำแพงอคติทางความรู้ ความเข้าใจ เกี่ยวกับหลักความเป็นธรรมทางเพศอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ดังนั้นประเด็นการตระเตรียมพลเมืองให้มีความรู้ ความเข้าใจ อย่างแพร่หลาย (พรหมนิพิฐ เหมือนรอดดี และ ฉัตรวรวิญ องค์กรสิทธิ, 2563 : 6-8) ถือว่าเป็นหน้าที่อันสำคัญในระบบการศึกษาไทยที่ต้องสร้างคนให้พร้อมรับมือกับการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและกฎหมายที่จะเกิดขึ้นไม่ใช่เพียงกลุ่มคนใดกลุ่มคนหนึ่งที่มิเพิกเฉยเช่นเดียวกันเข้าอกเข้าใจกันหรือเพียงแต่นักวิชาการนั้นที่เข้าใจซึ่งกันและกันอยู่ฝ่ายเดียว เพื่อเป็นการยกระดับคุณภาพชีวิต การที่ทุกประเทศทั่วโลกนั้นอย่าละเลยเรื่องเกี่ยวกับปัญหาช่องว่างระหว่างเพศ การพัฒนามนุษย์ตามความต้องการนั้นยังเป็นเรื่องจำเป็นต่อการบริหารทรัพยากรมนุษย์ในการสร้างคน สร้างงาน และเพิ่มขีดความสามารถเป็นสิ่งที่รัฐพึงกระทำ โดยการผลักดันกลุ่มคนที่มีเพศสภาพที่มีความหลากหลายนั้นเข้าสู่ตลาดแรงงานให้ได้มากที่สุด (Global Gender Gap Report, 2020) เฉกเช่นเดียวกับเป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืน (Sustainable Goals) ในเป้าหมายที่ 5 ที่มุ่งดำเนินการเพื่อให้เกิดความเสมอภาคระหว่างเพศ (Gender Equity) โดยกำหนดให้ทุกประเทศต้องยุติการกระทำที่ก่อให้เกิดการเลือกปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรม และงดใช้ความรุนแรงทั้งทางร่างกายและจิตใจ และการล่วงละเมิดทางเพศ ส่งเสริมการเคารพศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ ให้มีสิทธิในการเลือกคู่ครองตามวัยที่เหมาะสม รวมทั้งมีสิทธิที่จะพัฒนาศักยภาพตนเองและเข้าถึงองค์ความรู้ ต่างๆ นอกจากนี้ ยังให้ความสำคัญกับการมีบทบาททางการเมืองและการทำงานของทุกเพศอย่างเท่าเทียม (Gender Equality) โดยมุ่งส่งเสริมให้ทุกเพศนั้นเป็นผู้ขับเคลื่อนสังคมในฐานะมนุษย์อย่างเท่าเทียมและเป็นธรรม (Leach, Mehta, & Prabhakaran, 2016 : 13)

ในรัฐแคลิฟอร์เนียประเทศสหรัฐอเมริกาประเทศเสรีภาพทางมนุษยชนก็ยังคงพบปัญหา สถานศึกษาและสถาบันครอบครัวขาดการปลูกฝังเรื่องความหลากหลายทางเพศ อัตลักษณ์ทางเพศ และการปฏิบัติที่ถูกต้องกับกลุ่มนักเรียนด้วยกัน สถานศึกษาถือว่าเป็นองค์กรแรกในการสร้างความตระหนักรู้ และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักสิทธิมนุษยชนและสิทธิทางเพศ กลับพบปัญหาจากการถูกตัดสินจากอัตลักษณ์ทางเพศและการตีตราจากการเป็นผู้มีอัตลักษณ์ทางเพศ ไม่เป็นไปตามที่บริบทที่คาดหวังทางสังคม (Social Norm) โดยละทิ้งมุมมองความเป็นมนุษย์และการมองถึงทักษะวิทยาในการดำรงสมาอาชีพอย่างมีความสามารถและ

ความหมายในการรังสรรค์สังคม ดังนั้นการไตร่ตรอง การลงโทษนักเรียนอย่างไม่สมเหตุสมผลเป็นเพราะการไม่มีองค์ความรู้ในการเข้าใจความรู้สึกนึกคิดของผู้เรียน ขาดความเป็นธรรมในการจัดการระหว่างเพศสภาพถือเป็นเรื่องเร่งด่วนในการพัฒนาองค์ความรู้ (Eden, 2021 : 5-6)

โรงเรียนถือเป็นองค์กรสำคัญในการสร้างความรัก ความเข้าใจ และความอบอุ่นให้กับนักเรียน ผู้บริหาร ครูจึงเป็นกุญแจสำคัญในการเปิดใจยอมรับและการมีทัศนคติที่ดีต่อเรื่องเพศสภาพที่หลากหลายของนักเรียน รวมถึงสมรรถนะของครูในเรื่องของความเป็นธรรมในการเข้าอกเข้าใจนักเรียนอย่างลึกซึ้ง เพื่อที่จะขจัดปัญหาดังกล่าว เพราะเชื่อว่านักเรียนทุกคนจะสามารถก้าวข้ามการถูกดูหมิ่นเหยียดหยาม นักเรียนบางกลุ่มมีความเปราะบางทางด้านความรู้สึก จากมวลประสบการณ์ในอดีต สภาพจิตใจของนักเรียนที่อ่อนแอบางกลุ่มต้องการครูผู้ที่มีความรู้ความสามารถ พร้อมช่วยเหลือนักเรียน หากนักเรียนนั้นถูกละเลยจากสถาบันครอบครัวและการถูกตีจากจารีตทางสังคม โรงเรียนจะเป็นพื้นที่ปลอดภัยให้กับนักเรียนได้ (UNICEF, 2018 : 16)

การบริหารวิชาการนั้นจึงมีส่วนสำคัญเป็นอย่างมากในการสร้างองค์ความรู้ในการพัฒนามนุษย์อย่างเป็นธรรมเพื่อเร่งพัฒนาระบบการศึกษาไทยที่ต้องตอบสนองความเปลี่ยนแปลงของโลก รวมถึงการตอบสนองผู้เรียนผู้ที่มีส่วนได้ส่วนเสียมากที่สุดในการพัฒนาการศึกษา ให้มีองค์ความรู้ผ่านการบริหารจัดการทางการศึกษา เพื่อให้มีองค์ความรู้ต่อการปฏิบัติอย่างเป็นธรรมต่อผู้ที่มีเพศสภาพที่หลากหลายและเร่งสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ที่มีความหมายและมีความสุขในการอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน (พฤทธิ ศิริบรรณพิทักษ์, 2563 : 17-18)

การเริ่มจากโรงเรียนประถมศึกษาในการสร้างเจตคติที่ดีตั้งแต่วัยเยาว์ ผ่านกระบวนการบริหารวิชาการส่งเสริมการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล ซึ่งการบริหารวิชาการดังกล่าวนั้นเป็นการเชื่อมโยงในการพัฒนาผู้เรียนให้เกิดคุณลักษณะอันพึงประสงค์ เพราะหากนักเรียนนั้นเกิดความรู้ ความเข้าใจซึ่งกันและกันเสียก่อนแล้ว สถานศึกษาที่เปรียบเสมือนบ้านหลังที่สองนั้นจะเป็นพื้นที่ปลอดภัยทั้งทางด้านกายภาพและที่พึ่งพิงทางด้านจิตใจให้กับนักเรียนทุกคนอย่างเป็นธรรม โดยเฉพาะการบริหารวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาที่มีความจำเป็นต่อการพัฒนาผู้เรียนให้เท่าทันต่อโลกยุคพลิกผัน มีภูมิคุ้มกันทางสังคมอย่างเข้มแข็ง และแข็งแรงเพื่อเตรียมพร้อมผู้เรียนให้ทันต่อการเปลี่ยนแปลงของโลกอยู่เสมอ (สุกัญญา แซ่มซ้อย, 2565 : 44-51)

ดังนั้นการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศจะสามารถนำผลการประเมินมาใช้วางแผนทางพัฒนาการบริหารวิชาการของสถานศึกษา เพื่อให้มีการพัฒนาหลักสูตร การจัดการเรียนการสอนและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และการวัดและประเมินผล พัฒนารูปแบบการดำเนินงาน ตอบสนองความต้องการของกลุ่มเป้าหมาย สามารถเข้าถึงกลุ่มเป้าหมาย นำไปพัฒนารูปแบบการเรียนรู้ใหม่ ๆ ที่สอดคล้องกับความต้องการและเหมาะสมกับสภาพความเป็นอยู่ในชีวิตประจำวันของผู้เรียน และส่งเสริมให้ผู้เรียนมีความฉลาดรู้

ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ อันจะเป็นประโยชน์ต่อตัวผู้เรียน ครูผู้สอน รวมไปถึงผู้บริหารสถานศึกษา ก่อให้เกิดความก้าวหน้าทางวิชาการและพัฒนากิจการบริหารสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยจึงเล็งเห็น ปัญหาวิจัยและสนใจดำเนินการวิจัยเพื่อให้ทราบถึงความต้องการจำเป็นในการพัฒนากิจการบริหารวิชาการ โรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ

วัตถุประสงค์การวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนากิจการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิด ความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศจากการวิเคราะห์สภาพแวดล้อมภายในโดยภาพรวม

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงบรรยาย (Descriptive Research) โดยใช้วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล เชิงปริมาณ มีวิธีการดำเนินการวิจัยดังนี้

ประชากรกลุ่มตัวอย่างและผู้ให้ข้อมูล

ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ โรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้น พื้นฐาน ปีการศึกษา 2565 จำนวน 19,700 โรงเรียน

กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ โรงเรียนประถมศึกษา ปีการศึกษา 2565 โดยกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างจากการ คำนวณสูตรขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครสซีและมอร์แกน (Krejcie and Morgan, 1970) ที่ระดับความเชื่อมั่น 95% ได้กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยทั้งสิ้น 377 โรงเรียน และใช้วิธีในการสุ่มตัวอย่างแบบแบ่งชั้น (Stratified Random Sampling) ตามขนาดของโรงเรียน โดยกลุ่มตัวอย่างประกอบไปด้วย ผู้อำนวยการโรงเรียน รอง ผู้อำนวยการฝ่ายวิชาการ หรือหัวหน้าฝ่ายงานวิชาการ และครูผู้สอนในการตอบแบบสอบถาม รวมทั้งสิ้น 1,131 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถามสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหาร วิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ แบ่งออกเป็น 2 ตอน ประกอบด้วย ตอนที่ 1 ข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม และตอนที่ 2 สภาพปัจจุบันและสภาพที่พึง ประสงค์

การสร้างและตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

ผู้วิจัยได้สร้างเครื่องมือวิจัย โดยกำหนดประเด็นหลักในการสร้างแบบสอบถามจากกรอบแนวคิดวิจัย และนิยามตัวแปร จากนั้นจัดทำร่างแบบสอบถามสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหาร วิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ เป็นมาตราส่วน

ประมาณค่า 5 ระดับ เป็นแบบตอบสนองคู่ (Duel-response Format) มีลักษณะแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) 5 ระดับ ซึ่งกำหนดเกณฑ์ในการแปลความหมายของค่าเฉลี่ยทั้ง 5 ระดับ ดังนี้ ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับมากที่สุด ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับมาก ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับปานกลาง ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อย ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง มีสภาพปัจจุบัน/สภาพที่พึงประสงค์ในระดับน้อยที่สุดโดยผู้วิจัยได้ตรวจสอบเครื่องมือวิจัย โดยนำแบบสอบถามเสนอให้ผู้ทรงคุณวุฒิ 5 ท่าน ตรวจสอบค่าความตรงของเนื้อหา (Content Validity) และหาค่าดัชนีสอดคล้อง (IOC: Index of Item Objective Congruence) ประกอบด้วย ผู้ทรงคุณวุฒิด้านการบริหารโรงเรียนประถมศึกษา จำนวน 2 คน ผู้ทรงคุณวุฒิด้านผู้เชี่ยวชาญความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ จำนวน 2 คน และผู้ทรงคุณวุฒิด้านการวิจัย จำนวน 1 คน จากผลการตรวจสอบคุณภาพของข้อคำถาม พบว่า ข้อคำถามทุกข้อมีค่า IOC มากกว่า 0.50 ซึ่งอยู่ในเกณฑ์การพิจารณาคัดเลือกที่เหมาะสมและมีความตรงเชิงเนื้อหา สามารถนำไปใช้ได้ ก่อนนำเครื่องมือไปทดลองใช้ (Try Out) เก็บข้อมูลจากโรงเรียนประถมศึกษาที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างของการวิจัย จำนวน 30 คน และนำแบบสอบถามมาหาค่าความเที่ยง (Reliability) โดยใช้วิธีการประมาณค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's Alpha Coefficient) เพื่อตรวจสอบค่าความเที่ยงของแบบสอบถามทั้งฉบับ ผลการตรวจสอบพบว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 จึงนำไปใช้เก็บข้อมูลต่อไป

การเก็บรวบรวมข้อมูล

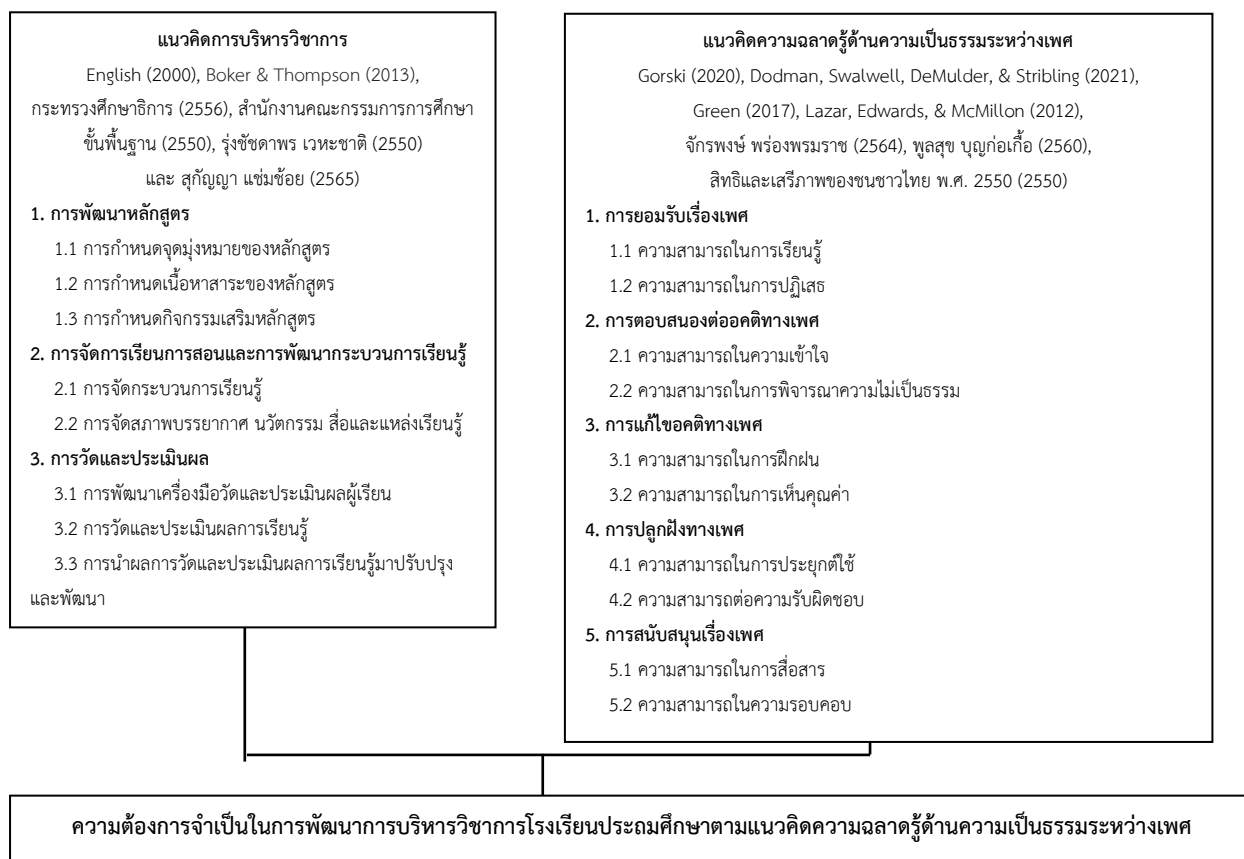
ผู้วิจัยขอหนังสือขอความอนุเคราะห์ในการเก็บข้อมูลจากฝ่ายวิชาการ กลุ่มภารกิจบริการการศึกษา ระดับบัณฑิตศึกษา และวิรัชกิจ คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย เพื่อประสานขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัยจากกลุ่มตัวอย่างข้างต้น จากนั้นจึงดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลและติดตามและทำการตรวจแบบสอบถาม

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Statistical Package for Social Science (SPSS) เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม โดยค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (M) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และการวิเคราะห์ข้อมูลสภาพปัจจุบันและสภาพที่พึงประสงค์ของการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ โดยค่าสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ คือ ค่าความถี่ (Frequency) ค่าร้อยละ (Percentage) ค่าเฉลี่ยเลขคณิต (M) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (SD) และการวิเคราะห์ข้อมูลค่าดัชนีความต้องการจำเป็น โดยนำค่าเฉลี่ยสภาพปัจจุบัน และสภาพที่พึงประสงค์ มาวิเคราะห์ค่าความต้องการจำเป็น Modified Priority Needs Index (PNI_{modified}) เพื่อระบุความต้องการจำเป็นจากสูตร PNI_{modified}

กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผู้วิจัยได้นำแนวคิดขอบข่ายการบริหารวิชาการของนักวิชาการ ได้แก่ English (2000 : 7), Thompson (2013), กระทรวงศึกษาธิการ (2556), สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2550 : 16-22), รุ่งชัชดาพร เวหะชาติ (2550 : 30), สุกัญญา แซ่มซ้อย (2565 : 44-51)) สามารถสังเคราะห์สรุปขอบข่ายการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาได้ 3 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตร 2) การจัดการเรียนการสอนและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และ 3) การวัดและประเมินผล และผู้วิจัยได้นำแนวคิดของความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศของนักวิชาการ ได้แก่ Gorski (2020), Dodman, Swalwell, DeMulder, & Stribling, (2021), Green (2017), Lazar, Edwards, & McMillon (2012), จักรพงษ์ พร่องพรมราช (2564), พูลสุข บุญก่อเกื้อ (2560), สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย พ.ศ. 2550 (2550) สามารถสังเคราะห์ความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศได้ 5 ด้าน ได้แก่ 1) ด้านการยอมรับเรื่องเพศ 2) ด้านการตอบสนองต่ออคติทางเพศ 3) ด้านการแก้ไขอคติทางเพศ 4) ด้านการปลูกฝังทางเพศ และ 5) ด้านการสนับสนุนเรื่องเพศ แผนภาพ 1

แผนภาพ 1 กรอบแนวคิดในการวิจัย

ผลการวิจัย

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศโดยภาพรวมตามองค์ประกอบความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ มีผลการวิเคราะห์ข้อมูล ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ

การบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	M	S.D.	M	S.D.	PNI _{modified}	ลำดับ
1. ด้านการพัฒนาหลักสูตร	1.42	0.618	4.78	0.785	2.422	1
1.1 การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตร	1.29	0.534	4.85	0.985	2.760	1
1) การยอมรับเรื่องเพศ	1.29	0.545	4.80	0.483	2.730	4
2) การตอบสนองต่ออคติทางเพศ	1.34	0.522	4.89	1.090	2.650	5

การบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดความ ฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึงประสงค์		ความต้องการจำเป็น	
	M	S.D.	M	S.D.	PNImodified	ลำดับ
3) การแก้ไขอคติทางเพศ	1.29	0.562	4.84	1.134	2.750	3
4) การปลูกฝังทางเพศ	1.28	0.497	4.83	1.090	2.780	2
5) การสนับสนุนเรื่องเพศ	1.26	0.545	4.88	1.126	2.888	1
1.2 การกำหนดเนื้อหาสาระของหลักสูตร	1.41	0.623	4.82	0.639	2.491	2
1) การยอมรับเรื่องเพศ	1.46	0.541	4.88	1.126	2.342	3
2) การตอบสนองต่ออคติทางเพศ	1.28	0.608	4.87	0.426	2.816	2
3) การแก้ไขอคติทางเพศ	1.19	0.705	4.88	0.536	3.118	1
4) การปลูกฝังทางเพศ	1.71	0.705	4.87	0.536	1.856	5
5) การสนับสนุนเรื่องเพศ	1.39	0.557	4.61	0.573	2.325	4
1.3 การกำหนดกิจกรรมเสริมหลักสูตร	1.57	0.696	4.67	0.731	2.015	3
1) การยอมรับเรื่องเพศ	1.44	0.612	4.84	0.517	2.347	1
2) การตอบสนองต่ออคติทางเพศ	1.78	0.746	4.69	0.492	1.639	4
3) การแก้ไขอคติทางเพศ	1.43	0.656	4.62	1.147	2.242	3
4) การปลูกฝังทางเพศ	1.78	0.890	4.58	0.987	1.573	5
5) การสนับสนุนเรื่องเพศ	1.41	0.576	4.63	0.515	2.272	2
2. ด้านการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้	1.44	0.604	4.56	0.502	2.183	2
2.1 การจัดกระบวนการเรียนรู้	1.50	0.643	4.58	0.522	2.062	2
1) การยอมรับเรื่องเพศ	1.55	0.584	4.57	0.508	1.941	4
2) การตอบสนองต่ออคติทางเพศ	1.38	0.573	4.58	0.527	2.327	1
3) การแก้ไขอคติทางเพศ	1.42	0.576	4.57	0.553	2.211	2
4) การปลูกฝังทางเพศ	1.72	0.893	4.59	0.509	1.659	5
5) การสนับสนุนเรื่องเพศ	1.44	0.589	4.57	0.511	2.172	3
2.2 การจัดสภาพบรรยากาศ นวัตกรรม สื่อและแหล่งเรียนรู้	1.37	0.566	4.54	0.482	2.303	1
1) การยอมรับเรื่องเพศ	1.35	0.540	4.52	0.510	2.351	3
2) การตอบสนองต่ออคติทางเพศ	1.45	0.580	4.57	0.520	2.140	5
3) การแก้ไขอคติทางเพศ	1.34	0.599	4.51	0.436	2.352	2
4) การปลูกฝังทางเพศ	1.38	0.519	4.56	0.440	2.300	4
5) การสนับสนุนเรื่องเพศ	1.34	0.591	4.52	0.505	2.374	1

การบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดความ ฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ	สภาพปัจจุบัน		สภาพที่พึง ประสงค์		ความต้องการ จำเป็น	
	M	S.D.	M	S.D.	PNI _{modified}	ลำดับ
ด้านการวัดและประเมินผล	2.35	1.067	4.53	0.496	0.934	3
3.1 การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลผู้เรียน	2.18	0.850	4.47	0.516	1.050	1
1) การยอมรับเรื่องเพศ	2.18	0.658	4.59	0.512	1.104	2
2) การตอบสนองต่ออคติทางเพศ	2.15	0.661	4.43	0.535	1.059	3
3) การแก้ไขอคติทางเพศ	2.17	0.865	4.45	0.512	1.055	4
4) การปลูกฝังทางเพศ	2.22	0.866	4.28	0.513	0.926	5
5) การสนับสนุนเรื่องเพศ	2.18	1.201	4.58	0.509	1.105	1
3.2 การวัดและประเมินผลการเรียนรู้	2.37	1.178	4.54	0.489	0.916	2
1) การยอมรับเรื่องเพศ	2.08	1.099	4.12	0.509	0.979	1
2) การตอบสนองต่ออคติทางเพศ	2.48	1.143	4.56	0.538	0.844	5
3) การแก้ไขอคติทางเพศ	2.36	1.139	4.57	0.511	0.939	2
4) การปลูกฝังทางเพศ	2.42	1.189	4.57	0.512	0.891	4
5) การสนับสนุนเรื่องเพศ	2.53	1.321	4.87	0.377	0.926	3
3.3 การนำผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้มาปรับปรุง และพัฒนา	2.50	1.173	4.58	0.482	0.837	3
1) การยอมรับเรื่องเพศ	2.23	1.151	4.56	0.542	1.043	1
2) การตอบสนองต่ออคติทางเพศ	2.56	1.069	4.55	0.514	0.776	4
3) การแก้ไขอคติทางเพศ	2.59	1.263	4.52	0.409	0.744	5
4) การปลูกฝังทางเพศ	2.49	1.130	4.58	0.538	0.841	2
5) การสนับสนุนเรื่องเพศ	2.62	1.253	4.67	0.406	0.780	3
รวมเฉลี่ย	1.74	0.801	4.62	0.601	1.837	

จากตารางที่ 1 สภาพปัจจุบัน สภาพที่พึงประสงค์ และความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหาร
วิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ พบว่า ความต้องการ
จำเป็นในความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ โดยภาพรวม คือ 1.837 เมื่อพิจารณาตามของข่ายการ
บริหารวิชาการมีผลดังนี้

ด้านการพัฒนาหลักสูตร เป็นด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุดอันดับแรก เมื่อพิจารณารายข้อย่อย
ของขอบข่ายการบริหารวิชาการ การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรมีความต้องการจำเป็นสูงสุด
(PNI_{modified} = 2.760) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ พบว่า
การสนับสนุนเรื่องเพศมีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด (PNI_{modified} = 2.888) ส่วนการตอบสนองต่ออคติ

ทางเพศมีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{modified} = 2.650$) เมื่อพิจารณาการกำหนดเนื้อหาสาระของหลักสูตรตามองค์ประกอบของความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ พบว่า การแก้ไขอคติทางเพศมีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ($PNI_{modified} = 3.118$) ส่วนการปลูกฝังทางเพศมีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{modified} = 1.856$) ข้อย่อยที่มีค่าความต้องการจำเป็นรองลงมา คือ การกำหนดกิจกรรมเสริมหลักสูตร ($PNI_{modified} = 2.015$) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ พบว่า การยอมรับเรื่องเพศมีค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ($PNI_{modified} = 2.347$) ส่วนการปลูกฝังทางเพศมีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{modified} = 1.573$)

ด้านการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ เป็นด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดอันดับที่สอง เมื่อพิจารณารายข้อย่อยของขอบข่ายการบริหารวิชาการ การจัดสภาพบรรยากาศ นวัตกรรม สื่อและแหล่งเรียนรู้มีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ($PNI_{modified} = 2.303$) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ พบว่า การสนับสนุนเรื่องเพศมีค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ($PNI_{modified} = 2.374$) ส่วนการตอบสนองต่ออคติทางเพศมีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{modified} = 2.140$) ข้อย่อยที่มีค่าความต้องการจำเป็นรองลงมา คือ การจัดกระบวนการเรียนรู้ ($PNI_{modified} = 2.062$) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ พบว่า การตอบสนองต่ออคติทางเพศมีค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ($PNI_{modified} = 2.327$) ส่วนการปลูกฝังทางเพศมีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{modified} = 1.659$)

ด้านการวัดและประเมินผล เป็นด้านที่มีความต้องการจำเป็นสูงที่สุดอันดับสุดท้าย เมื่อพิจารณารายข้อย่อยของขอบข่ายการบริหารวิชาการ การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลผู้เรียนมีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ($PNI_{modified} = 1.050$) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ พบว่า การสนับสนุนเรื่องเพศมีค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ($PNI_{modified} = 1.105$) ส่วนการปลูกฝังทางเพศมีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{modified} = 0.926$) เมื่อพิจารณาการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ตามองค์ประกอบของความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ พบว่า การยอมรับเรื่องเพศมีค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ($PNI_{modified} = 0.979$) ส่วนการตอบสนองต่ออคติทางเพศมีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{modified} = 0.844$) ข้อย่อยที่มีค่าความต้องการจำเป็นรองลงมา คือ การนำผลการวัดและประเมินผลการเรียนรู้มาปรับปรุงและพัฒนา ($PNI_{modified} = 0.837$) เมื่อพิจารณาตามองค์ประกอบของความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ พบว่า การยอมรับเรื่องเพศมีค่าความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ($PNI_{modified} = 1.043$) ส่วนการแก้ไขอคติทางเพศมีค่าความต้องการจำเป็นต่ำที่สุด ($PNI_{modified} = 0.744$)

สามารถสรุปได้ว่า ขอบข่ายการบริหารวิชาการที่มีความต้องการจำเป็นสูงสุด คือ การพัฒนาหลักสูตรด้านการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลตามลำดับ เมื่อพิจารณาตามขอบข่ายการบริหารวิชาการ พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร รายข้อย่อยการกำหนด

จุดมุ่งหมายของหลักสูตรและการกำหนดเนื้อหาสาระของหลักสูตร มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด และเมื่อเรียงลำดับรายการองค์ประกอบความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ พบว่า การปลูกฝังทางเพศและการแก้ไขอคติทางเพศมีความต้องการจำเป็นสูงสุด ด้านการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ รายข้อย่อยการจัดสภาพบรรยากาศ นวัตกรรม สื่อและแหล่งเรียนรู้มีความต้องการจำเป็นสูงสุด และเมื่อเรียงลำดับรายการองค์ประกอบความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ พบว่า การสนับสนุนเรื่องเพศมีความต้องการจำเป็นสูงสุด และด้านการวัดและประเมินผล รายข้อย่อยการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลผู้เรียน และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีความต้องการจำเป็นสูงสุด และเมื่อเรียงลำดับรายการองค์ประกอบความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ พบว่า การสนับสนุนเรื่องเพศและการยอมรับเรื่องเพศ มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ โดยภาพรวม คือ 1.831 เมื่อพิจารณาตามขอบข่ายการบริหารวิชาการ พบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร มีความต้องการจำเป็นสูงสุด รองลงมาคือ ด้านการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ และด้านการวัดและประเมินผลตามลำดับ และเมื่อพิจารณารายองค์ประกอบความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ ผนวกกับการพิจารณาตามขอบข่ายการบริหารวิชาการพบว่า ในด้านการพัฒนาหลักสูตร องค์ประกอบความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ การปลูกฝังทางเพศ การแก้ไขอคติทางเพศ และการยอมรับเรื่องเพศมีความต้องการจำเป็นสูงสุด และขอบข่ายการบริหารวิชาการ ด้านการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้พบว่าองค์ประกอบความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ การสนับสนุนเรื่องเพศ และการตอบสนองต่ออคติทางเพศ มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด และขอบข่ายการบริหารวิชาการ ด้านการวัดและประเมินผล องค์ประกอบความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ การสนับสนุนเรื่องเพศ และการยอมรับเรื่องเพศมีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด จึงมีประเด็นสำคัญที่ควรนำมาอภิปรายผลการวิจัย ดังนี้

ด้านการพัฒนาหลักสูตร รายข้อย่อย การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและการกำหนดเนื้อหาสาระของหลักสูตร มีค่าความต้องการจำเป็นสูงสุด และเมื่อเรียงลำดับรายการองค์ประกอบความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ พบว่า การปลูกฝังทางเพศและการแก้ไขอคติทางเพศมีความต้องการจำเป็นสูงสุด ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า การพัฒนาหลักสูตร เพื่อให้ผู้เรียนได้รับการปลูกฝังทางเพศและการแก้ไขอคติทางเพศของโรงเรียนประถมศึกษาในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ยังไม่มีการดำเนินการอย่างชัดเจน ซึ่งหากกำหนดจุดมุ่งหมายและเนื้อหาสาระดังกล่าวของหลักสูตร จะแสดงให้เห็นถึงการบริหารจัดการโดยมีวิธีการและเครื่องมือที่เหมาะสม และการปฏิบัติอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัย

ของวิทวัช กุยก้าว และคณะ (2566 : 50-67) ซึ่งพบว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายและเนื้อหาสาระของหลักสูตรให้สอดคล้องและครอบคลุมในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่สอดคล้องกับเนื้อหาวิชาและวัตถุประสงค์เพื่อให้เป็นไปตามจุดมุ่งหมายของหลักสูตร และให้เกิดประโยชน์สูงสุดกับผู้เรียน

จะเห็นได้ว่า การกำหนดจุดมุ่งหมายและเนื้อหาสาระของหลักสูตร มีส่วนทำให้การปลูกฝังทางเพศและการแก้ไขอคติทางเพศของผู้เรียนบรรลุผลสำเร็จ เพราะการกำหนดจุดมุ่งหมายและเนื้อหาสาระของหลักสูตรโดยเน้นผลลัพธ์การเรียนรู้ นั้น เป็นรากฐานของการมุ่งหมายให้ผู้เรียนสามารถบรรลุผลสำเร็จในการเรียนรู้ ความสามารถในการปฏิบัติ รวมถึงคุณลักษณะที่ผู้เรียนควรมี ดังนั้นผู้บริหารควรให้ความสำคัญกับการกำหนดจุดมุ่งหมายและเนื้อหาสาระของหลักสูตรให้ตอบสนองความต้องการของผู้เรียนรวมทั้งสถานการณ์ทางด้านสังคมของโลกในปัจจุบันและอนาคต สอดคล้องกับการศึกษาของ เบญญาภา วิไลวรรณ และคณะ (2567 : 324-340) พบว่า การพัฒนาหลักสูตรเป็นการปรับปรุงหรือเปลี่ยนแปลงการกำหนดจุดมุ่งหมายและเนื้อหาสาระของหลักสูตรที่มีอยู่เดิมนั้น ปรับให้มีความทันสมัยและตอบสนองการเปลี่ยนแปลงทางสังคมและโลกยุคพลิกผัน

ด้านการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ รายชื่อย่อย การจัดสภาพบรรยากาศ นวัตกรรม สื่อและแหล่งเรียนรู้มีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด และเมื่อเรียงลำดับรายการองค์ประกอบความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ พบว่า การสนับสนุนเรื่องเพศมีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า ผู้ให้ข้อมูลมีความเชื่อว่า การจัดสภาพบรรยากาศ นวัตกรรม สื่อและแหล่งเรียนรู้เพื่อส่งเสริมให้ผู้เรียนมีการสนับสนุนเรื่องเพศ ยังไม่สามารถเกิดจากการจัดสภาพบรรยากาศ นวัตกรรม สื่อและแหล่งเรียนรู้รูปแบบเดิมที่ได้จากการถ่ายทอดความรู้โดยครูผู้สอนและไม่สามารถตอบสนองความต้องการการเรียนรู้ของผู้เรียน การจัดบรรยากาศนอกจากต้องให้เหมาะสมกับการเรียนรู้แล้ว ยังต้องกระตุ้นให้ผู้เรียนมีแรงบันดาลใจต้องการจะเรียนรู้ด้วย สอดคล้องกับการศึกษาของ วุฒิชัย ไกรวิเศษ และคณะ (2567 : 62-80) กล่าวว่า หนึ่งในหัวใจสำคัญการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ คือ การจัดสภาพบรรยากาศ นวัตกรรม สื่อและแหล่งเรียนรู้ ซึ่งเป็นอีกหนึ่งหัวใจหลักในการนำหลักสูตรไปใช้ เพื่อให้ผู้เรียนนั้นบรรลุจุดหมายปลายทางตามที่หลักสูตรและแผนการจัดการเรียนรู้ได้กำหนดไว้

จะเห็นได้ว่า การจัดสภาพบรรยากาศ นวัตกรรม สื่อและแหล่งเรียนรู้มีความสำคัญต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่สามารถสนับสนุนเรื่องเพศ ผู้บริหารต้องให้ความสำคัญกับการจัดสภาพบรรยากาศ นวัตกรรม สื่อและแหล่งเรียนรู้สำหรับผู้เรียนของครู เพื่อตอบสนองความแตกต่างของผู้เรียนให้เป็นผู้ที่สามารถสนับสนุนเรื่องเพศ ส่งเสริมการออกแบบการจัดการเรียนรู้ของครูให้บรรลุผลในทุกด้าน สอดคล้องกับ สุกัญญา แซ่มซ้อย (2565) ที่ได้กล่าวว่า ผู้บริหารสถานศึกษามีหน้าที่ในการจัดสภาพบรรยากาศ นวัตกรรม สื่อและแหล่งเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนนั้นคิดวิเคราะห์และตระหนักถึงบริบทปัจจุบันไม่ว่าจะเป็นด้านวัฒนธรรม ด้านประชากร

ด้านระบบสังคม อีกทั้งยังสามารถเลือกวิธีในการข้ามอุปสรรคเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืนรวมถึงการเรียนรู้ที่มีความสุขรูปแบบการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นรวมถึงการจัดการเรียนรู้นั้นควรพัฒนาการควบคุมสังคมอารมณ์

ด้านการวัดและประเมินผล รายชื่อย่อย การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลผู้เรียน และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด และเมื่อเรียงลำดับรายองค์ประกอบความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ พบว่า การสนับสนุนเรื่องเพศและการยอมรับเรื่องเพศ มีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด ผลการวิจัยดังกล่าวสะท้อนให้เห็นว่า มีเพียงส่วนน้อยที่ใช้การประเมินเพื่อพัฒนาผู้เรียนอย่างแท้จริง ในขณะที่ระบบการศึกษาในปัจจุบันและอนาคตจำเป็นต้องใช้การประเมินเพื่อตรวจด้วยวิธีการที่หลากหลายอย่างถูกต้อง สอดคล้องกับ กนกวรรณ การุญ และคณะ (2567 : 351-367) ที่ได้กล่าวว่า ในการประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียน ครูผู้สอนจำเป็นต้องพัฒนาเครื่องมือวัดที่หลากหลายเพื่อนำไปประเมินผู้เรียนได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเครื่องมือวัดและประเมินนั้น ต้องสอดคล้องกับวัตถุประสงค์ในการเรียนรู้

จะเห็นได้ว่า การพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลผู้เรียน และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีผลต่อการส่งเสริมให้ผู้เรียนสนับสนุนเรื่องเพศและยอมรับเรื่องเพศ เพราะการประเมินการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลายนั้นจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการพัฒนาอย่างแท้จริง ผู้บริหารจึงต้องให้ความสำคัญในการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลการเรียนรู้ของผู้เรียนของครู เพื่อให้สอดคล้องกับบริบทของการจัดการเรียนรู้และให้ข้อมูลแก่ผู้เรียนอย่างมีประสิทธิภาพ สอดคล้องกับ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2565 : 16-22) ซึ่งได้กล่าวว่า ผู้บริหารควรประมวลผลเพื่อพัฒนาผู้เรียนโดยเก็บรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับผลแปลความหมายข้อมูลแล้วนำมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุง แก้ไข วิธีการสอนให้เกิดคุณภาพ

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 สถานศึกษาควรพัฒนาหลักสูตรเพื่อมุ่งเน้นพัฒนาการเป็นผู้มีความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศของผู้เรียนให้ครบทุกด้าน โดยอิงจากความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการของโรงเรียนเพื่อเสริมสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้ที่มีความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ และร่วมกันพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษากับผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของโรงเรียนโดยการบูรณาการเข้ากับรายวิชาต่าง ๆ รวมถึงการบูรณาการกับการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร เนื่องจากผลการวิจัยพบว่า ด้านการพัฒนาหลักสูตร รายชื่อย่อย การกำหนดจุดมุ่งหมายของหลักสูตรและกิจกรรมเสริมหลักสูตรมีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด และเมื่อเรียงลำดับรายองค์ประกอบความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ การแก้ไขอคติทางเพศ และการปลูกฝังทางเพศมีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด

1.2 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาควรเร่งรัดพัฒนาการจัดการเรียนการสอนทั้งรูปแบบวิธีและเทคนิคที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนเป็นผู้สนับสนุนเรื่องเพศ และส่งเสริมให้มีการออกแบบการจัดการเรียนรู้เพื่อตอบสนองต่อการพัฒนาคุณลักษณะนักเรียนที่มีความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ เนื่องจากของการวิจัยพบว่า ด้านการจัดการเรียนการสอนและการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ รายชื่อย่อยการจัดสภาพบรรยากาศนวัตกรรมการสื่อและแหล่งเรียนรู้มีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด และเมื่อเรียงลำดับรายการองค์ประกอบความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ การสนับสนุนเรื่องเพศมีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด

1.3 ผู้บริหารโรงเรียนประถมศึกษาและครูผู้สอนควรร่วมกันพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศให้หลากหลาย และเน้นการประเมินการเรียนรู้ด้วยวิธีที่หลากหลาย สร้างแนวทางการวัดและประเมินผลด้านความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศของผู้เรียน จัดอบรมครูและบุคลากรให้มีความรู้ เกี่ยวกับการประเมินผลด้านความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศของผู้เรียน และประเมินของสถานศึกษาที่มีการบูรณาการแนวคิดความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ เนื่องจากของการวิจัยพบว่า ด้านการวัดและประเมินผล รายชื่อย่อยการพัฒนาเครื่องมือวัดและประเมินผลผู้เรียน และการวัดและประเมินผลการเรียนรู้มีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด และเมื่อเรียงลำดับรายการองค์ประกอบความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ การสนับสนุนเรื่องเพศมีความต้องการจำเป็นสูงที่สุด

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรวิจัยในประเด็นเพิ่มเติมที่ได้มาจากค่าความต้องการจำเป็นเพื่อให้ได้ข้อมูลในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษาตามแนวคิดความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศของผู้เรียน นำไปสู่การพัฒนาเครื่องมือ กลยุทธ์การบริหารวิชาการที่มีประสิทธิภาพสูงสุดในการพัฒนาผู้เรียนสู่ความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศ

2.2 ควรมีการศึกษาวิจัยและพัฒนาเครื่องมือประเมินผลการเรียนรู้ที่สามารถนำไปใช้ประเมินความฉลาดรู้ด้านความเป็นธรรมระหว่างเพศของผู้เรียน โดยเน้นการประเมินเพื่อพัฒนามากกว่าการประเมินเพื่อตัดสินความสามารถหรือคุณลักษณะของผู้เรียนเพียงอย่างเดียว

เอกสารอ้างอิง

- กนกวรรณ การุญ, พุทธิ ศิริบรรณพิทักษ์, นันทรัตน์ เจริญกุล. (2567). ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนประถมศึกษา ตามแนวคิดความเป็นพลเมืองกับความยุติธรรมทางสังคม. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 9 (3), 351-367.
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2556). *คู่มือฝึกอบรมวิทยากร การปรับกระบวนการทัศน์และพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา*. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์.
- จักรพงษ์ พร่องพรมราช, อนุสร หงส์ขุนทด และ วันทิศา ทะลาสี. (2021). การพัฒนาแบบวัดและเกณฑ์ปกติความฉลาดรู้ทางเพศของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา. *ศึกษา วารสารศึกษาศาสตร์*. 8 (2), 23-35.
- พลสุข บุญก่อเกื้อ. (2560). การพัฒนาความฉลาดทางเพศของนักศึกษาปริญญาตรีโดยรูปแบบการปฐกษากลุ่มเชิงบูรณาการ. วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. บัณฑิตวิทยาลัย: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สิทธิและเสรีภาพของชนชาวไทย พ.ศ. 2550. (2550). *ราชกิจจานุเบกษา*. เล่ม 124 ตอนที่ 47. หน้า 8.
- เบญญาภา วิไลวรรณ, พุทธิ ศิริบรรณพิทักษ์, และ สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2567). ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการโรงเรียนอนุบาลตามแนวคิดทักษะของนวัตกรรม. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 9 (1), 324-340.
- ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์. (2553). *การบริหารงานวิชาการ*. กรุงเทพมหานคร: ศูนย์สื่อเสริมกรุงเทพมหานคร.
- พุทธิ ศิริบรรณพิทักษ์. (2552). *แนวคิดและหลักการจัดทำแผนกลยุทธ์ การบริหารและการจัดการศึกษาเพื่อโลกใบเล็ก*. กรุงเทพมหานคร: พรักหวานกราฟฟิค.
- พรหมนิพัทธ์ เหมือนรอดดี และ ฉัตรวรัญ องค์กรสิงห์. (2563). ความเหลื่อมล้ำของร่างพระราชบัญญัติคู่มือชีวิตของเพศทางเลือกในสังคมไทย. *การประชุมนำเสนอผลงานวิจัยบัณฑิตศึกษา ครั้งที่ 15*. 13 สิงหาคม 2563. มหาวิทยาลัยรังสิต. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยรังสิต.
- รุ่งรัชดาพร เวหะชาติ. (2550). *การบริหารงานวิชาการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน*. สงขลา: ศูนย์หนังสือมหาวิทยาลัยทักษิณ.
- วิหวัช กุญแก้ว, พุทธิ ศิริบรรณพิทักษ์ และ สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2566). ความต้องการจำเป็นในการพัฒนาการบริหารวิชาการศูนย์การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยตามแนวคิดผู้เชี่ยวชาญการเรียนรู้ตลอดชีวิต. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 8 (7), 50-67.
- วุฒิชัย ไกรวิเศษ, พงษ์ลิขิต เพชรผล และ สุกัญญา แซ่มซ้อย. (2567). ความต้องการจำเป็นของการพัฒนาระบบนิเวศการเรียนรู้ของโรงเรียนมัธยมศึกษา ตามแนวคิดนวัตกรรมพลิกผัน. *Journal of Roi Kaensarn Academi*. 9 (2), 62-80.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2550). *คู่มือดำเนินการพัฒนาหลักสูตรการพัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเพื่อรองรับการกระจายอำนาจสำหรับครูและศึกษานิเทศก์*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์คณะรัฐมนตรีและราชกิจจานุเบกษา.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2565). *แผนพัฒนาการศึกษาขั้นพื้นฐาน*. กระทรวงศึกษาธิการ.
สุกัญญา แซ่ม้อย. (2565). *การบริหารวิชาการที่ตอบสนองการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคพลิกผัน*.
กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

Eden, M. (2021). *The Best Way to "Ban" Critical Race Theory: Prohibiting Promotion Rather than Inclusion or Compulsion*. American Enterprise Institute.

English, F. W. (2000). *Deciding what to teach and test: Developing, aligning, and auditing the curriculum*. Corwin Press.

Gorski, P. (2020). *Equity literacy: Definition and abilities*. Equity Literacy Institute.

Dodman, S. L., Swalwell, K., DeMulder, E. K., & Stribling, S. M. (2021). Critical data-driven decision making: A conceptual model of data use for equity. *Teaching and Teacher Education*. 99, 103272.

Green, T. L. (2017). Community-based equity audits: A practical approach for educational leaders to support equitable community-school improvements. *Educational Administration Quarterly*. 53 (1), 3-39.

Lazar, A. M., Edwards, P. A., & McMillon, G. T. (2012). *Bridging literacy and equity: The essential guide to social equity teaching*. Teachers College Press.

Krejcie, R. V., & Morgan, D. W. (1970). Determining sample size for research activities. *Educational and Psychological Measurement*. 30 (3), 607–610.

Leach, M., Mehta, L., & Prabhakaran, P. (2016). *Gender equality and sustainable development: A pathways approach*. The UN Women Discussion Paper.

UNICEF. (2018). *Global Annual Results Report: Gender Equality*. New York: UNICEF.

World Economic Forum. (2017). *Accelerating workforce reskilling for the fourth industrial revolution: An agenda for leaders to shape the future of education, gender, and work*. Geneva, Switzerland, World Economic Forum.

World Economic Forum. (2020). *Insight Report: Global Gender Gap Report 2020*. Report 2020. Geneva, World Economic Forum.